

De Raad

Beleidsthema
[Bestuur]

Doel raadsinformatiebrief
Informeren door college

Betreft **Septembercirculaire 2025 Gemeentefonds**

Datum

1. Inleiding

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire Gemeentefonds van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In de drie circulaire worden door het rijk de financiële gevolgen weergegeven van de Voorjaarsnota (meicirculaire), de Miljoenennota (septembercirculaire) en in december volgt een afsluitende circulaire.

Tijdens het opstellen van de concept-begroting 2026 was deze septembercirculaire nog niet beschikbaar. Op basis van de voorjaarsnota van het rijk is er een inschatting gemaakt van de te verwachten ontwikkelingen in algemene uitkering en de financiële effecten voor de gemeente Rijswijk.

Deze raadsinformatiebrief geeft informatie over de septembercirculaire 2025. Een aantal bijzondere ontwikkelingen wordt vooraf toegelicht. Het gaat hier voornamelijk om een compensatie van de tekorten 2023 en 2024 in het budget voor jeugdzorg, actualisatie van het volume accres en de bijstelling van het accres op basis van de Macro Economische Verkenning 2026 (MEV) van het CPB. Ook is er een aantal Specifieke Uitkeringen (SPUK) overgeheveld naar de algemene uitkering van het gemeentefonds.

2. Kern informatie

Aan de bijstellingen in de meicirculaire ligt een aantal ingrijpende wijzigingen van de uitgangspunten ten grondslag. De belangrijkste wijzigingen zijn:

Correctie BCF:

Het btw-compensatiefonds (BCF) is een fonds van waaruit gemeenten btw op hun uitgaven kunnen terugkrijgen. Er is een jaarlijks plafond dat aangeeft hoeveel budget er in totaal beschikbaar is voor de btw-compensatie. Wanneer gemeenten minder btw hebben gedeclareerd dan het jaarlijkse plafond dat het Rijk voor het btw-compensatiefonds (BCF) heeft ingesteld, dan wordt het verschil via de algemene uitkering afgerekend. In de septembercirculaire is de afrekening over 2025 verwerkt. In de begroting 2025 is al rekening gehouden met een verwachte teruggaaf.

Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024

De deskundigencommissie Van Ark adviseerde om het structurele tekort in het budget voor Jeugdzorg van € 828 miljoen gelijk te verdelen over rijk en gemeenten. Vanaf 2025 is hiervoor in de meicirculaire al structureel € 414 miljoen opgenomen. Er was nog geen sprake van compensatie met terugwerkende kracht van de (helft van de) tekorten over 2023 en 2024. Het kabinet heeft alsnog besloten dit compenseren. Het betreft in totaal een bedrag van € 728 miljoen. Voor de gemeente Rijswijk gaat het om een bedrag van €2.084.000 dat incidenteel wordt uitgekeerd.

Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen

Het kabinet stelt extra middelen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Het betreft een aanvulling op de jaarlijkse vergoeding voor de uitvoering van wettelijke taken bij verkiezingen. Voor de gemeente Rijswijk gaat het in 2025 om een bedrag van €200.000.

Implementatie Participatiewet

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans beoogt de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijker aanpak. Voor de implementatie in de periode 2025-2030 worden extra middelen beschikbaar gesteld. Voor de gemeente Rijswijk gaat het in 2025 om een bedrag van €127.000.

Compensatie inflatie

In de septembercirculaire zijn de loon- en prijsontwikkelingen geactualiseerd. Op basis van de actualisatie zijn de loon- en prijsontwikkelingen naar beneden bijgesteld. Dit heeft voornamelijk effect op 2026 t/m 2029.

Uitbreiding areaalgelden

De groei van de stad brengt extra kosten met zich mee, omdat er een hoger beroep gedaan wordt op de producten van de gemeente of omdat taken in het reguliere onderhoud toenemen.

Loon- en prijsstijging taakmutaties

Voor diverse structurele taakmutaties vinden loon- en prijsbijstellingen plaats op basis van de inflatie, zoals de loon- en prijsbijstelling voor Jeugdzorg vanaf 2026 die gereserveerd was in het Coalitieakkoord Rutte IV. Voor de gemeente Rijswijk gaat het in 2026 om een bedrag van €67.821.

Daarnaast is er nog een flink aantal kleinere mutaties die gelden voor alle gemeenten of specifiek voor Rijswijk, zoals de bijstelling van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering of de bijstelling van het aantal huishoudens met een laag inkomen.

Wet Integrale Suïcidepreventie

Vanaf 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidepreventie in werking. Gemeenten moeten suïcidepreventie opnemen in hun gezondheidsbeleid en uitvoeren. Voor de gemeente Rijswijk gaat het in 2026 om een bedrag van €34.462.

Overheveling van Specifieke Uitkeringen

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid

Deze uitkering vervangt de Specifieke Uitkering (SPUK) CDOKE, die bedoeld was om de capaciteit van de gemeente te vergroten voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. De gemeente ontvangt in 2026 een bedrag van €1.972.000.

Overheidsbrede dienstverlening

De Specifieke Uitkering (SPUK) Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. De gemeente ontvangt een bijdrage voor laagdrempelige ondersteuning bij regelzaken met de (digitale) overheid. Voor de gemeente Rijswijk gaat het in 2026 om een bedrag van €48.500.

Uitkomsten septembercirculaire 2025

In tabel 1 wordt het resultaat van de septembercirculaire 2025 getoond met daarbij de laatste stand van de meicirculaire 2025, die al in de 2^e halfjaarrapportage 2025 is verwerkt.

x €1.000						
Omschrijving	Berekening	2025	2026	2027	2028	2029
Eindstand septembercirculaire'25 t.o.v. meicirculaire '25	A	3.546	2.513	128	124	-1
Vrij beschikbare mutaties						
Correctie volume accres		-100	359	201	62	-62
Correctie compensatie inflatie			-297	-300	-298	-303
Afrekening BCF		1.386				
Hervormingsagenda Jeugd '23 en '24		2.084				
Stelpost BCF		-1.140				
Totaal vrij beschikbaar voor begroting		2.231	62	-99	-236	-365
Niet vrij beschikbare mutaties						
Loon- en prijsbijstelling jeugdhulp			68	55	56	56
Areaalgelden		824	150	-55	197	214
Overige taakmutaties (positief)		491	2.234	227	107	96
Totaal gereserveerde bedragen	B	1.315	2.451	227	360	364
Totaal	C	3.546	2.513	128	124	-1
Netto resultaat na toewijzing	C= A -/- B	0	0	0	0	0

Actueel totaalbeeld

Omdat dit bovenstaande beeld samenvalt met de opgestelde begroting 2026 -2029 wordt hieronder in tabel 2 een beeld geschetst zoals in het financieel beeld in de begroting op blz. 207 aan de raad is gepresenteerd.

Daarmee kan dit beeld integraal in de bespreking van de begroting 2026 worden betrokken om de uitgangspunten en posten gezamenlijk vast te stellen.

	2026	2027	2028	2029
Saldo RIB meicirculaire RIB 25 046	2.276	4.972	1.625	2.656
Ontwikkelingen 2e halfjaarrapportage	-422	-247	-54	-278
Saldo Begroting na 2e halfjaarrapportage	1.854	4.725	1.571	2.378
Ontwikkelingen begroting 2026-2029	-1.325	-4.265	-1.006	-1.812
Subtotaal Begrotingssaldo	529	460	565	566
Septembercirculaire 2025	62	-99	-236	-365
Saldo na RIB septembercirculaire	591	361	329	201

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Met behulp van de informatie in deze brief is uw raad geïnformeerd over de uitkomsten van de septembercirculaire 2025, zodat deze informatie betrokken kan worden bij de behandeling van de begroting 2026-2029.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Geen